

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Anthologia Sacra

Ex Probatissimis Vtrivsqve Linguæ patribus collecta, atque Octastichis
versibus comprehensa

Billy, Jacques de

Parisiis, M.D.LXXV.

Eum, qui alteri nocere cupit, sibi ipsi priùs nocere. 104.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50828](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50828)

S A C R A

dici ait, quia electos Dei, vnde conterit, inde amittit: vnde tentat vt perdat, inde agit ne pereant. Hæc optimi viri verba sunt, alludentis, vt opinor, ad id quod ait Paulus, Idcirco sibi stimulum carnis datum fuisse, ne ob reuelationum magnitudinem extolleretur.

2. Cor.
12.

Eum, qui alteri nocere cupit, sibi ipsi prius nocere.

1041

Lædere qui tentas alios, que mittis in altum,
In caput hæc recident aspera saxa tuum.
Vrere quo tentas alios, hoc vreris igne,
Quodque paras aliis, hoc peris ipse malo.
Es velut is, qui mixtum aliis letale venenum,
Inscius ipse bibit, fraude peritque sua.
Aut certè instar apis, quæ cæco raptâ furore,
Protinus vt stimulum fixerit, ipsa perit.

S C H O L I A.

Lædere qui) Gregorius Nazianzenus in Carmine quodam, hæc si-

militudine utitur, eamque à Da-
 uide mutuat^o esse videtur, cuius
 psal. 7. hæc verba sunt, Conuerta-
 tur dolor eius in caput eius, & in
 verticem ipsius iniquitas eius
 descēdet. At Ioannes Chryso-
 stomus Homilia quadam ponderās
 hæc verba Pauli, Si Deus pro
 nobis, quis cōtra nos? ostēdit hūc
 de fidelibus & exactè crucifixis
 sermonem eiusmodi esse, ut ne is
 quidem, qui diademate ornatus
 sit, eum assequi possit. Contra il-
 lum enim stant multi, & barbari
 armati, & hostes exorientes, &
 corpori insidias struentes, & ex
 subditis plures insurgentes, & a-
 lia id genus infinita: at contra fi-
 delem, & eum, qui diligenter
 Dei legibus attentus est, non
 homo, non dæmon, non aliud
 quicquam stare poterit. Ac pro-
 inde idem author paulò post

*Psal. 7.**Hom.
15. in e-
pist. ad
Rom. 8.*

S A C R A

exponens hæc verba, Sed in his omnibus superamus propter eum qui dilexit nos, Hoc, inquit, est mirabile, quod non superamus solum, sed quod per ea ipsa superamus, per quæ insidias patimur: nec superamus tantum, sed plusquam superamus, hoc est omnium cum facilitate, citra sudores ac labores. Ac mox, ut ostendat quemadmodum impius operam ludit, cum pios opprimere nititur, verba ea profert, quæ Pharisei de Apostolis usurpabant, Quid his hominibus faciemus? Nam quod mirum est, inquit, id demum est, quod illos, dum detinerent, dum reos haberent, dum vincirent, dum cæderent, mentis consiliisque inopes hæsitabant adhuc, per hæc ipsa manus dantes, ac victos sese agnoscentes, per quæ victoriam reportaturos sperabant. Quod etiã

facit, quod in epistola quadam *Epist. 31.*
 scribit Ambrosius, de Ecclesiæ
 persecutoribus loquens: Nun-
 quā nobis amplius contulerunt,
 quā cum verberari Christia-
 nos, atque proscribi, & necari iu-
 berent. Quod etiam ipse tanto- *Epi. 32.*
 pere in se expetebat, vt cū à per-
 ditissimis quibusdam hominib⁹
 grauiſſimum aliquod malū fru-
 ſtra expectaſſet, his verbis vſus
 ſit, Expectabam magnū aliquid,
 aut gladium pro Christi nomine,
 aut incendiū. At illi delicias mihi
 pro paſſionis nomine obrulerūt.
 Sed Athleta Christi, non delicias,
 ſed paſſiones ſuas exigit. Atque
 eodem modo Gregorius in Mo-
 ralibus exponens hunc prouer- *Lib. 20.*
 biorum locum, Stultus ſeruiet ſa- *Mor.*
 pienti, Stultus, inquit, ſapienti *cap. 22.*
 etiam dominando ſeruit, quem *Prou. 11.*
 ad meliorem ſtatum dominando

S A C R A

prouehit: Sic nonnunquam dominis, pupillis ad disciplinæ magisterium serui præsumunt, terrent, premunt, feriunt: & tamen esse serui nullo modo desistunt. Quia ad hoc ipsum ordinati sunt, ut proficientibus dominis etiam feriendo famulentur.

Psal. 34. Vrere qui tentas) Augustin⁹ exponēs hæc Psalmistæ verba, Veniat illi laqueus quem ignorat, & captio quam abscondit, apprehendat eū, his verbis vtitur: Tanquā si quisquam veneni calicem præparet alicui, & oblitus bibat, & tanquā si foueam fodiat in quam inimic⁹ eius in tenebris incidat, & ille oblitus quod foderat, ambulans ea via prius illuc cadat. Prorsus fratres mei ita credite, ita certi estote: nemo malus non sibi prius nocet. Sic enim esse putate malitiam, quo mo-

do ignem. Incendere vis aliquid aliud: Illud quod admoues, prius ardet. Nisi ardeat, non incendit. Facula est: hanc faculam apponis, vt aliquid incendat. Nunquid non ipsa facula quam apponis, prior ardet, vt aliquid possit incendere? Malitia autem procedit ex te: & quem prius vastat nisi te? Quo profundit ramum, lædit: vbi radicem habet, non lædit? Equidem dico quod malitia tua vt alteri non noceat fieri potest: vt autem tibi non noceat, fieri non potest.

Aut certè) Hæc similitudo à *Homil.*
 Chrysostomo sumpta est, qui *10. in. 1.*
 homilia quadam his verbis utitur: *ad Thes-*
saloni. Non videtis apem quomodo propter stimulum alicui infixum moriatur? Per hoc animal erudiuit nos Deus, ne

S A C R A

proximum lædamus. Ipsi enim
primi mortem ex eo capiemus.
Et illos quidem forsan parum læ-
demus: ipsi verò non amplius
viuemus quemadmodū neque
hoc animal.

De variis afflictionum
effectibus.

105.

AD primum è paleis ictum grauis exit arista:
Excudit at paleam, fortius icta, leuis
At grano quæ spica caret: nullo icta flagello,
Quæis tegitur, paleæ relinquere vela potest.
Sic pius aduersis ictus mundum illico linquit:
Tardius ille, minus qui pietatis habet.
Qui vero pietate vacat, non ictibus vllis
Et mundum & somnum deseret ille suum.

SCHOLIA.

Hom. 3. in Mat. oper. imp. Ad primum è paleis) Chryso-
stomus de variis effectibus agens,
quos tribulatio pro varia corū,
in quos incidit, qualitate, profer-
re solet, hanc similitudinem ad-
ducit. Sicut plenum granū, mox